

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.125g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 191
alin. (3²) din Codul de procedură penală

CHIȘINĂU

6 septembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 5 septembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 6 septembrie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani” din articolul 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală, ridicată de către dl Marcel Lungu, parte în dosarul nr. 10-434/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 5 septembrie 2018 de către dl judecător Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 28 februarie 2017, Procuratura Anticorupție a pornit urmărirea penală potrivit articolului 190 alin.(5) din Codul penal. Pe 14 martie 2017, în baza ordonanței Procuraturii Anticorupție din aceeași dată, dl Marcel Lungu a fost reținut pe o perioadă de 72 de ore. Pe 15 martie 2017 i-a fost înaintată învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de articolele 42 alin. (2) și 190 alin. (5) din Codul penal. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 16 martie 2017, învinuitului i-a fost aplicată măsura arestului preventiv pe un termen de 30 de zile. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 12 aprilie 2017, măsura preventivă a arestului a fost înlocuită cu măsura preventivă a arestului la domiciliu pe un termen de 30 de zile, iar prin încheierea aceleiași judecătoria din 11 mai 2017, măsura preventivă a arestului la domiciliu a fost prelungită cu 25 de zile.

4. Prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 7 iunie 2017, în privința dlui Marcel Lungu a fost aplicată măsura preventivă a obligației de a nu părăsi țara, cu instituirea interdicțiilor aferente. Măsura preventivă a

obligăției de a nu părăsi țara a fost prelungită cu 30 de zile, prin ordonanțele din 6 iulie 2017, 4 august 2017, 1 septembrie 2017, 2 octombrie 2017, 31 octombrie 2017, 30 noiembrie 2017, 28 decembrie 2017, 25 ianuarie 2018, 23 februarie 2018, 26 martie 2018, 24 aprilie 2018, 23 mai 2018, 21 iunie 2018, 20 iulie 2018 și 17 august 2018.

5. Pe 20 august 2018, dl Marcel Lungu a depus o plângere împotriva ordonanței procurorului Ion Tețcu de la Procuratura Generală din 17 august 2018 privind prelungirea măsurii preventive a obligației de a nu părăsi țara.

6. În ședința de judecată, dl Marcel Lungu a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani” din articolul 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală.

7. Prin încheierea din 24 august 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală sunt următoarele:

Articolul 191

Liberarea provizorie sub control judiciar

„(1) Liberarea provizorie sub control judiciar se poate aplica de către judecătorul de instrucție sau de către instanță pe un termen de cel mult 60 de zile. Liberarea provizorie sub control judiciar este însoțită de una sau mai multe obligații prevăzute la alin.(3).

(2) Liberarea provizorie sub control judiciar nu se acordă învinutului, inculpatului în cazul în care există date că el va săvârși o altă infracțiune, va încerca să influențeze asupra martorilor sau să distrugă mijloacele de probă, să se ascundă de organele de urmărire penală, de procuror sau, după caz, de instanța de judecată.

(3) Liberarea provizorie sub control judiciar este însoțită de una sau mai multe din următoarele obligații:

1) să nu părăsească localitatea unde își are domiciliul decât în condițiile stabilite de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către instanță;

2) să comunice organului de urmărire penală sau, după caz, instanței de judecată orice schimbare de domiciliu;

- 3) să nu meargă în locuri anume stabilite;
- 4) să se prezinte la organul de urmărire penală sau, după caz, la instanța de judecată ori de câte ori este citată;
- 5) să nu intre în legătură cu anumite persoane;
- 6) să nu săvârșească acțiuni de natură să împiedice aflarea adevărului în procesul penal;
- 7) să nu conducă autovehicule, să nu exercite o profesie de natura aceleia de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii;
- 8) să predea pașaportul judecătorului de instrucție sau instanței de judecată.

(3¹) Controlul judiciar privind necesitatea de menținere a măsurii liberării provizorii sub control judiciar se realizează periodic, dar nu mai rar decât o dată la 60 de zile, de către judecătorul care a dispus măsura sau, în lipsa acestuia, de către judecătorul desemnat în modul stabilit de lege. Dacă temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau au apărut temeiuri noi care să justifice menținerea acesteia, liberarea provizorie sub control judiciar se extinde, de fiecare dată, pentru un termen prevăzut la alin.(1).

(3²) Măsura liberării provizorii sub control judiciar poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani sau pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.

(4) Organul de poliție în a cărui rază teritorială locuiește învinuitul, inculpatul liberat provizoriu sub control judiciar verifică periodic respectarea obligațiilor de către învinuit, inculpat, iar în cazul în care constată încălcări ale acestora, sesizează imediat judecătorul de instrucție, în cursul urmăririi penale, sau instanța de judecată, în cursul judecării cauzei.

(5) Controlul judiciar asupra persoanei liberate provizoriu poate fi ridicat, total sau parțial, pentru motive întemeiate, în modul stabilit pentru aplicarea acestei măsuri.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile contestate, care asigură stabilirea unui cerc clar determinat de infracțiuni la cercetarea cărora ar putea fi aplicată măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar și, prin analogie, obligația de a nu părăsi țara pentru o durată maximă de 24 de luni, nu sunt clare și previzibile.

11. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolului 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Marcel Lungu, parte în dosarul nr. 10-434/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani” din articolul 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală.

16. Potrivit articolului 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală, măsura liberării provizorii sub control judiciar poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative în cazul învinutului sau al inculpatului acuzat de comiterea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani sau pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative în cazul învinutului sau al inculpatului de comiterea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.

17. Deși autorul excepției a invocat încălcarea prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 27, 28, 53 și 54 din Constituție, Curtea constată că acesta a prezentat doar argumente referitoare la încălcarea articolului 23 din Constituție.

18. Cu privire la pretinsa încălcare, prin prevederile contestate, a normelor constituționale referitoare la calitatea legii, Curtea reține următoarele.

19. Prin Hotărârea nr. 19 din 3 iulie 2018, Curtea a examinat excepția de neconstituționalitate a articolului 178 alin. (3) din Codul de procedură penală (obligația de a nu părăsi țara) și a constatat că lipsa prevederii unei durate maxime de aplicare a măsurii preventive sub forma obligației de a nu părăsi țara constituie o omisiune legislativă contrară Constituției. Totodată, Curtea a menționat că până la remedierea deficienței de reglementare constatate prin acea hotărâre și înlăturarea viciului de neconstituționalitate se vor aplica termenele totale stabilite de articolul 191 din Codul de procedură penală.

20. Curtea nu poate accepta critica textului de lege în raport cu dispozițiile constituționale ale articolului 23 privind calitatea legii, pentru că textul legal care face obiectul excepției prevede clar condiția în baza căreia se stabilește durata maximă de aplicare a măsurii preventive sub forma obligației de a nu părăsi țara, și anume că aceasta poate fi dispusă pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative în cazul învinutului sau al inculpatului acuzat de comiterea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.

21. Curtea menționează că articolul 190 alin. (5) din Codul penal, a cărui încălcare i se impută autorului sesizării, stabilește pedeapsa cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

22. Așadar, analizând în ansamblu excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta se referă la aspecte ce țin de aplicarea legii.

23. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani” din articolul 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală, ridicată de către dl Marcel Lungu, parte în dosarul nr. 10-434/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 6 septembrie 2018

DCC nr. 106

Dosarul nr. 125g/2018